

herpaa, naar den endelige Plan for Havebrugsundervisningen skal lægges, saa at denne Plan bliver i Stand til at fyldestgøre de Ønsker med Hensyn til Havebrugskonsulenter, der blev fremsat. Jeg fremsatte nemlig det Ønske, at man skulde lægge Vægt paa Uddannelse i Havebrug, saaledes at vort Land kunde blive forsynet med det tilstrækkelige Antal Havebrugskonsulenter til Vejledning for Befolkningen. Og denne Tanke fik ogsaa den højtærede Landbrugsministers Tilslutning. Det fremgaar af Sp. 3110, og jeg maa maaske ogsaa have Lov til at oplæse et Par af Ministerens Bemærkninger. Han sagde: „I Anledning af de Udtalelser, som det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (Vilhelm Rasmussen) fremsatte, og i hvilke han fuldt ud gav Lovforslaget sin Tilslutning, skal jeg, ligesom det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger), sige, at den af det ærede Medlem gjorte Henstilling skal blive taget til Følge“. Det forekommer mig, at der fra de Partiordførere, som jeg har nævnt, saavel som fra Landbrugsministeren, foreligger fuldkommen Tilslutning og fra Ministerens Side endogsaa et Tilsagn. Jeg vil derfor nu spørge Ministeren, om jeg kan opfatte det, der staar i Direktør Ellingers Skrivelse, saaledes, at det betyder, at man virkelig indfører denne af mig ønskede nye Form for Havebrugsundervisning, eller om det er gaaet saaledes, at man under Udarbejdelsen af Læseplanerne har glemt sine Løfter. Det vil jeg meget gerne vide, idet jeg forbeholder mig i Udvalget at komme tilbage til Sagen.

Til Slutning vil jeg gøre et Par Bemærkninger i al Almindelighed om Undervisningen paa Landbohøjskolen. Jeg har ikke haft Lejlighed til ved direkte Iagttagelse at gøre mig bekendt med den, men jeg har søgt at skaffe mig Kundskab fra dem, der i denne Sag er mest sagkyndige. Det vil nu maaske overraske det høje Ting at høre, hvad jeg mener med dette Udtryk, men efter min Mening er det altid Eleverne, der med Hensyn til Undervisningen er mest sagkyndige, thi det er dem, der har Skoen paa, som ved, om den trykker, og; hvis den trykker, hvor det er; det er galt. Ud fra denne Grundopfattelse har jeg i min egen Praksis som Lærer i langt over 20 Aar bestandig spurgt mine Elever om Undervisningen og lært umaadelig meget af Elevernes kritiske Udtalelser. Naar jeg ønsker at vide noget om Undervisningsforhold, gaar jeg til Eleverne. De er med Hensyn til en-

kelte Fejl ved Undervisningen langt mere sagkyndige end deres Lærere, som rent ubevidst altid ræsonnerer saadan, at det, som *de* foretager sig, virkelig er det rigtige. Og naar jeg gaar denne Vej, kommer jeg til det Resultat, at der vistnok — jeg maa jo udtale mig med meget stort Forbehold — trænges til adskillige Reforme med Hensyn til Undervisningen paa Landbohøjskolen.

Jeg skal her kun holde mig til Veterinærundervisningen, som er den, jeg kender bedst, og som er et af de Undervisningsfag derude, der har den mest udprægede videnskabelige Karakter. Jeg har af mine Hjemmelmænd faaet det Indtryk, at man paa Landbohøjskolen ligesom ved Universitetet i alt for høj Grad lægger Vægten paa Forelæsningen, ja, at man paa Landbohøjskolen lægger endnu meget mere Vægt derpaa end ved Universitetet. Det fremgaar paa en Maade indirekte af den Betænkning, som Professor Ellinger har afgivet, ganske vist særlig af Bemærkningerne vedrørende Landbrugsundervisningen, idet Professoren udtaler sin Beklagelse af, at navnlig Eleverne i Landbrugsafdelingen ikke har tilstrækkelig Tid til at søge „Højskolens fortræffelige Bibliotek, end sige til at dyrke andre Interesser; de er i for høj Grad Læseheste, der ikke har Tid til at fordøje Foderet“ — det er det samme, den ærede Ordfører for Venstre (Klaus Berntsen) citerede. Men det er betegnende, at der ikke i samme Grad er klaget over, at de ikke har Adgang til selvstændigt Førstehaandsstudium. For Veterinærerne er det ikke ganske saadan, thi det fremgaar af Professor Ellingers Bemærkninger, at han har Blikket aabent for, at der trænges til Øvelser i langt større Maalestok, end de finder Sted nu. Men selv om man stiller sig paa Professor Ellingers Standpunkt, tror jeg dog, at man endnu ikke tilnærmelsesvis er naaet tilstrækkelig langt frem i Retning af en virkelig fyldestgørende Undervisning. Idet jeg stadig fastholder mit Forbehold, maa jeg bl. a. gøre opmærksom paa, at Undervisningen i Øjeblikket ikke blot lider under den Mangel, at der holdes overvældende mange Forelæsninger, men man kommer ikke en Gang Stoffet igennem. Altsaa, der er Afdelinger af Veterinærvidenskaben, hvor Stoffet er saa stort, at Professorerne trods deres Dygtighed og Flid, som jeg ikke for nogens Vedkommende i mindste Maade drager i Tvivl, ikke er i Stand til at komme igennem det. Naturligvis maa den studerende alligevel ved sin Eksamen op-